

**INSTRUCCIÓ NÚM.10/2007, DE LA SECRETARIA D'ESTAT DE
SEGURETAT PER LA QUAL S'APROVA EL PROTOCOL PER A
LA VALORACIÓ POLICIAL DEL NIVELL DE RISC DE
VIOLÈNCIA CONTRA LA DONA EN ELS SUPÒSITS DE LA LLEI
ORGÀNICA 1/2004, DE 28 DE DESEMBRE, I LA SEVA
COMUNICACIÓ ALS ÒRGANS JUDICIALS I AL MINISTERI
FISCAL**

La Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere, assenjala entre els seus principis rectors el d'assegurar la prevenció dels fets de violència de gènere, a través dels recursos i instruments que articulen els diferents Poders Públics.

A tal efecte, disposa, a l'article 31, que les Forces i Cossos de Seguretat actuaran de conformitat amb el *Protocol d'Actuació i de Coordinació amb els Òrgans Judicials per a la Protecció de la Violència Domèstica i de Gènere*, aprovat per la Comissió Nacional per a la Implantació dels Jutjats de Violència sobre la Dona i per la Comissió Nacional de Coordinació de Policia Judicial.

L'esmentat Protocol estableix que, des del mateix moment en què es tingui coneixement dels fets de violència de gènere, hauran de realitzar-se les accions d'esbrinament que permetin determinar la intensitat del risc que suporta la víctima i les mesures policials i judicials adequades per a la seva protecció. A més, preveu que s'actualitzi l'estimació del risc quan es modifiquen les circumstàncies

inicialment valorades o es tingui coneixement, amb el transcurs del temps, de noves dades o antecedents.

En compliment d'aquestes previsions, el Consell de Ministres, mitjançant els acords del 15 de desembre del 2006 i del 22 de juny del 2007, ha aprovat un conjunt de mesures urgents per abordar el problema, entre les que destaca l'elaboració, per part d'aquesta Secretaria d'Estat de Seguretat, d'un protocol de valoració de risc per al seu ús per les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.

De conformitat amb el mandat del Govern, el disseny dels instruments de valoració i actualització del risc ha de preveure necessàriament certs factors que tenen una demostrada incidència - com ara la retirada de la denúncia per part de la víctima, la renúncia a l'ordre de protecció o la represa de la convivència- l'aparició dels quals, en qualsevol moment del procés, implica un perill afegit.

El mandat del Consell de Ministres a aquesta Secretaria d'Estat comprén, finalment, regular -de manera temporal i fins que es produeixi l'aprovació, per la Comissió Nacional de Coordinació de la Policia Judicial, de l'oportú Protocol General en aquesta matèria- la comunicació per les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat als òrgans judicials i al Ministeri Fiscal, de la situació de risc de la víctima.

Per tot l'anterior, tinc per bé dictar les següents instruccions:

PRIMERA.- Aprovació del "Protocol per a la valoració policial del nivell de risc de violència sobre la dona en els supòsits de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre".

S'aprova el Protocol, el text del qual figura a l'annex a la present Instrucció.

SEGONA.- Col·laboració i coordinació amb els Cossos de Policia Local.

La col·laboració i coordinació entre els Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat i els de Policia Local en els diferents aspectes derivats de la protecció de les víctimes s'ajustarà a allò disposat en el Protocol subscrit pel Ministeri de l'interior i la Federació Espanyola de Municipis i Províncies el 13 de març del 2006.

TERCERA.- Desenvolupament

Les unitats competents del Cos Nacional de Policia i de la Guàrdia Civil dictaran les normes internes de desenvolupament de la present Instrucció.

QUARTA.- Entrada en vigor.

La present Instrucció entrarà en vigor el mateix dia de la seva publicació.

CINQUENA.- Revisió de les valoracions de risc anteriors a l'entrada en vigor.

Abans del 31 de juliol del 2007, la Direcció General de la Policia i de la Guàrdia Civil adoptarà les mesures oportunes perquè es revisin, d'acord amb les previsions del protocol, les valoracions de risc de les víctimes de violència de gènere que tinguessin mesures judicials de protecció vigents en aquesta data. La revisió haurà d'estar finalitzada abans del 30 d'octubre del 2007.

Mensualment, la Direcció General de la Policia i de la Guàrdia Civil remetrà a la Secretaria d'Estat de Seguretat un informe sobre el grau d'execució del procés de revisió.

Madrid, a 10 de juliol del 2007

EL SECRETARI D'ESTAT DE SEGURETAT

Antonio Camacho Vizcaíno

SR.DIRECTOR GENERAL DE LA POLICIA I DE LA GUÀRDIA CIVIL. SENYORS DELEGATS I SUBDELEGATS DE GOVERN.

ANNEX A LA INSTRUCCIÓ NÚM.10/2007

“PROTOCOL PER A LA VALORACIÓ POLICIAL DEL NIVELL DE RISC DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA EN ELS SUPÒSITS DE LA LLEI ORGÀNICA 1/2004, DE 28 DE DESEMBRE”

Sempre que es tingui coneixement d'un episodi de violència de gènere, l'activitat policial es dirigirà a determinar:

- a) Els factors referits a la violència patida per la víctima
- b) Les relacions mantingudes amb l'agressor.
- c) Els antecedents del propi agressor i el seu entorn.
- d) Les circumstàncies familiars, socials, econòmiques i laborals de la víctima i de l'agressor.
- e) La retirada de denúncies, la represa de la convivència i la renúncia de la víctima a l'estatut de protecció concedit.

Aquesta informació és imprescindible per poder concretar el nivell de risc de violència i les mesures que hagin d'adoptar-se en cada cas per assegurar la protecció.

La valoració de la situació de risc de violència contra la dona (Valoració Policial del Risc, VPR) i la seva evolució (Valoració Policial de l'Evolució del Risc, VPER), es realitzarà emprant les eines i

formularis normalitzats aprovats a l'efecte per la Secretaria d'Estat de Seguretat i disponibles en el "Sistema de Seguiment Integral dels casos de violència de gènere" a què els funcionaris actuants poden accedir a través de la intranet corporativa del Cos de Seguretat corresponent.

1. ESTIMACIÓ INICIAL DE LA SITUACIÓ DE RISC

1.1. La primera avaluació de la situació de risc de violència la realitzarà el funcionari o funcionaris que instrueixin les diligències i s'ocupin de les investigacions.

1.2. S'utilitzarà l'eina del Sistema de Seguiment Integral i el formulari de valoració normalitzat (VPR).

1.3. El formulari s'emplenarà quan s'hagi recopilat informació suficient i contrastada. S'emplenaran primer els apartats del formulari la resposta dels quals ja aparegui amb nitidesa a l'atestat, sol·licitant dels intervinents només els detalls que manquin.

1.4. Si la instrucció de diligències es dilata en el temps, es realitzarà una primera valoració tan aviat com s'hagi pres declaració a la víctima (a efectes d'activar mesures policials de protecció) i una altra nova valoració un cop recopilada tota la informació i

finalitzades les diligències de l'atestat.

1.5. El Sistema assignarà automàticament un dels següents nivells "no apreciat", "baix", "mig" o "alt".

1.6. El resultat de la valoració es farà constar a l'oportuna diligència. En els casos en els quals el risc sigui "mig" o "alt" es recollirà també a la diligència un informe sobre els principals factors de risc apreciats.

1.7. Cada un dels nivells comportarà mesures policials de protecció -d'acord amb el catàleg annex-, d'aplicació immediata.

1.8. Si el nivell de risc és "mig" o "alt" se n'informarà la víctima.

1.9. En tots els casos s'informarà la víctima de les mesures policials de protecció acordades.

1.10. Quan de l'avaluació del risc resultin mesures policials que ultrapassin la capacitat de decisió operativa de l'avaluador, aquest disposarà la comunicació immediata a qui tingui la capacitat d'assignar els mitjans humans i materials necessaris a l'efecte.

1.11. Quan l'aplicació de les mesures policials de protecció correspongui a personal d'unitats o plantilles diferents d'aquelles a les quals pertanyin els qui van efectuar la valoració, se'ls comunicarà immediatament totes les dades necessàries perquè puguin dur a terme aquesta tasca.

2. ESTIMACIÓ DE L'EVOLUCIÓ DEL NIVELL DE RISC

2.1. Per mantenir actualitzada l'avaluació del risc, els funcionaris o unitats encarregades de la protecció de les víctimes duran a terme periòdicament noves valoracions, i realitzaran si és necessari, noves entrevistes amb la víctima i persones del seu entorn.

2.2. Quan hi hagi nova informació significativa sobre els factors valorats inicialment, es realitzarà la nova valoració utilitzant el formulari VPR.

2.3. A continuació, s'emplenarà el formulari de Valoració Policial de l'Evolució del Risc (VPER).

2.4. En tot cas, s'adoptarà com a nivell de risc actual el resultant de l'avaluació més recent.

2.5. Es realitzaran les següents valoracions periòdiques:

- Nivell "alt", setmanalment.
- Nivell "mig", quinzenalment.
- Nivell "baix", mensualment.

2.6. També es realitzaran noves valoracions en els següents casos:

- A sol·licitud de l'Autoritat Judicial.
- A sol·licitud del Ministeri Fiscal.
- Quan es coneguin canvis significatius en les circumstàncies o conducta de la víctima o de l'agressor.

2.7. El resultat de la valoració es farà constar en diligència. En els casos en els quals el nivell de risc sigui "mig" o "alt", es recollirà també a la diligència un informe sobre els principals factors de risc apreciats.

2.8. En cas de discrepància entre les mesures de protecció policial acordades per l'òrgan judicial i les que resultin de la valoració de risc policial, s'aplicaran sempre les acordades per l'òrgan judicial i s'informarà immediatament l'autoritat judicial de la discrepància que existeix perquè acordi el que sigui procedent.

2.9. Quan s'estimi, a través dels formularis de valoració i d'evolució, que han desaparegut o que han remès les circumstàncies que posaven en risc a la víctima (nivell de risc "no apreciat"), es comunicarà per diligència a l'Autoritat Judicial, informant sobre els factors determinants de tal valoració.

3. ACTUACIÓ DE LES UNITATS ESPECIALITZADES EN VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Les unitats especialitzades realitzaran les següents actuacions:

3.1. Avaluar el risc -d'acord amb els punts anteriors-, quan els correspongui la instrucció o la investigació dels fets.

3.2. Vetllar per l'adequat compliment dels protocols d'investigació i de valoració del risc per part del personal no especialitzat de la seva àrea de competència. Per a això, formaran l'esmentat personal i l'assessoraran quan siguin requerits per a això.

3.3. Analitzar de manera detallada els procediments de valoració del risc i la posada en pràctica de les mesures de protecció, sempre que es produeixin disfuncions i en tots els casos de violència de gènere amb resultat de mort, a fi de detectar les circumstàncies, factors i variables no tingudes en compte, per

incorporar-les al sistema i millorar el seu funcionament.

Les anàlisis realitzades es remetran urgentment a la Secretaria d'Estat de Seguretat.

4. COMUNICACIÓ ALS ÒRGANS JUDICIALS I AL MINISTERI FISCAL DE LES ESTIMACIONS DE RISC I LA SEVA EVOLUCIÓ

Fins que es produeixi l'aprovació per la Comissió Nacional de Coordinació de la Policia Judicial, d'un Protocol General destinat a facilitar les comunicacions entre els Cossos de Seguretat i els Òrgans Judicials i el Ministeri Fiscal entorn de les situacions de risc sobre la dona víctima de violència de gènere i la seva evolució, els Cossos de Seguretat de l'Estat actuaran conforme a les següents normes:

4.1 Els funcionaris policials responsables remetran a l'òrgan judicial i al Fiscal competents les següents comunicacions:

- L'estimació inicial del nivell de risc juntament amb l'informe sobre els principals factors de risc apreciats.

Totes i cadascuna de les estimacions de l'evolució del nivell de risc

que es realitzin periòdicament -en els terminis establerts en el Protocol- juntament amb l'informe sobre els principals factors de risc apreciats, entre els que s'inclouran necessàriament, sempre que concorrin, la retirada de denúncies prèvies, la renúncia a mesures de protecció anteriors i la represa de la convivència, si fos el cas.

- Totes i cadascuna de les estimacions de l'evolució del nivell de risc que es realitzin a sol·licitud de l'Autoritat Judicial o del Ministeri Fiscal i les realitzades quan es coneguin canvis significatius en les circumstàncies o conducta de la víctima o de l'agressor, juntament amb l'informe sobre els principals factors de risc apreciats, entre els que inclouran necessàriament, sempre que concorrin, la retirada de denúncies prèvies, la renúncia a les mesures de protecció concedides i la represa de la convivència.
- Les discrepàncies existents entre les mesures de protecció policial acordades pel jutge i les que resultin de la valoració de risc policial.
- Les revisions de les valoracions de risc anteriors a l'entrada en vigor d'aquest Protocol, realitzades de conformitat a allò que preveu la instrucció sisena.

4.2. Les comunicacions es realitzaran -al més aviat possible i, en tot cas, dins de les 24 hores següents a la valoració del risc- utilitzant els mitjans telemàtics que permetin la seva transmissió urgent i segura, sense perjudici de la seva tramesa posterior a través dels mitjans ordinaris.

ANNEX AL PROTOCOL DE VALORACIÓ DEL RISC

NIVELLS DE RISC ESTIMAT I MESURES POLICIALS DE PROTECCIÓ A ADOPTAR¹

NIVELL 0 (risc no apreciat)

Les mateixes mesures policials que per a qualsevol altre ciutadà denunciant, especialment informació de drets i de recursos a la seva disposició.

NIVELL 1 (baix)

Obligatòries: les mesures del Nivell 0 i a més:

Facilitar a la víctima números de telèfon de contacte permanent (24 hores) amb les Forces i Cossos de Seguretat més pròximes..

Contactes telefònics esporàdics amb la víctima.

Comunicació a l'agressor de què la víctima disposa d'un servei policial de protecció.

Recomanacions sobre autoprotecció i maneres d'evitar incidents.

Informació precisa sobre el servei de teleassistència mòbil.

Complementàries:

Contactes personals, esporàdics i discrets amb la víctima (acordar amb ella la conveniència de fer servir o no uniforme o vehicles amb distintius).

Confecció d'una fitxa amb les dades rellevants de la víctima i de l'agressor que portarà el personal de patrulla.

Acompanyar el denunciat a recollir béns al domicili, si l'Autoritat Judicial acorda la seva sortida d'aquest.

Entrevista personal amb la víctima pel responsable de la seva protecció.

¹ En cas de discrepància entre les mesures de protecció policial acordades pel jutge i les que resultin de la valoració de risc policial, s'aplicaran sempre les acordades pel jutge i s'informarà immediatament l'autoritat judicial de la discrepància existent perquè acordi el que sigui procedent.

NIVELL 2 (mig)

Obligatòries: les mesures del Nivell 1 i a més:

Vigilàncies periòdiques al domicili, lloc de treball i entrades i sortides dels centres escolars.

Acompanyar la víctima en quantes actuacions de caràcter judicial, assistencial o administratives necessiti.

Instruir la víctima en mesures d'autoprotecció.

Procurar que es faciliti a la víctima un terminal mòbil (servei de teleassistència).

Complementàries: les del Nivell 1 i a més:

Comprovació periòdica del compliment per l'agressor de les mesures judicials de protecció.

Entrevista amb personal de Serveis Assistencials que atenen la víctima / Punts d'Atenció Municipal per identificar altres maneres efectives de protecció.

Trasllat de la víctima per ingressar en un centre d'acollida.

NIVELL 3 (alt)

Obligatòries: les mesures del Nivell 2 i a més:

Vigilància permanent de la víctima durant l'emergència fins que les circumstàncies de l'agressor deixin de ser una amenaça imminent.

Si no ho ha fet, insistir a la víctima del seu trasllat a un Centre d'Acollida o al domicili d'un familiar durant els primers dies, especialment si no s'ha detingut l'autor.

Control esporàdic dels moviments de l'agressor.

Complementàries: les mesures del Nivell 2 i a més:

Contactes esporàdics amb persones de l'entorn de l'agressor i de la víctima, veïns, família, lloc de treball, llocs d'esbarjo...

Control esporàdic a la residència de vacances de la víctima.

Procurar que es facilitin dispositius electrònics per a la vigilància de l'agressor.

Vigilància permanent a les entrades i sortides dels centres escolars.